Рудный индустриалдық институтының
корпоративтік компьютерлік желісі туралы
ЕРЕЖЕ

1.Жалпы ережелер

1.1. «Рудный индустриалдық институтының корпоративтік компьютерлік желісі туралы» Ереженің (бұдан әрі-ереже) мақсаты Рудный индустриалдық институтының (бұдан әрі-РИИ) корпоративтік компьютерлік желісінің(бұдан әрі-ККЖ) ақпараттық процестерін реттеудің ұйымдастырушылық және нормативтік-құқықтық негізін құру, Инновациялық технологиялар орталығы мен цифрлық кітапхана ККЖ(ИТОжЦКККЖ), желіні жеке және ұжымдық пайдаланушылардың бірлескен жұмысын ұйымдастыру болып табылады.
1.2.РИИ ККЖ-ге кіретін ЖОО бөлімшелерінің жергілікті желілері (бұдан әрі-ЖЖ) , осы Ереженің талаптарын қанағаттандыруы тиіс.
1.3.РИИ ККЖ – ұйымдық-техникалық кешен және ЖОО-ның біріңгай ақпараттық ғылыми-білім беру ортасының негізі, оның басты мақсаты-саланы, атап айтқанда РИИ-ты ақпараттандыру міндеттерін іске асыру және осы негізде ЖОО-да мамандар даярлаудың сапалы жаңа деңгейіне қол жеткізу.
1.4.РИИ-ның бірыңғай ақпараттық ғылыми-білім беру ортасы қолданыстағы бірыңғай ақпараттық кеңістіктің құрамдас бөлігі болып табылады және мынадай негізгі компоненттерден тұрады:
1.4.1.тиісті ақпарат тасығыштарда тіркелген деректерді, мәліметтер мен білімді қамтитын ақпараттық ресурстарды;
1.4.2.ЖОО-ның ақпараттық кеңістігінің жұмыс істеуін және дамуын, оның ішінде ақпаратты жинауды, өңдеуді, сақтауды, таратуды, іздеуді, беруді және қорғауды қамтамасыз ететін ұйымдық құрылымды;
1.4.3.бөлімшелерінің ақпараттық өзара іс-қимыл құралдарын, жоғары оқу орнының қызметкерлері мен студенттерін, оның ішінде тиісті ақпараттық технологиялар негізінде ақпараттық ресурстарға қол жеткізуді қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдар мен ұйымдастырушылық-нормативтік құжаттарды.
1.5. РИИ ККЖ ведомстволық корпоративтік деректер беру желісі болып табылады. Оған РИИ қызметкерлеріне онда оқитын адамдарға рұқсат беріледі.
1.6.РИИ ККЖ коммерциялық емес желі болып табылады, яғни пайда табу желіні пайдалану мақсаты болып табылмайды. Алайда, бұл РИИ Жарғысына сәйкес қолданыстағы заңнамаға сәйкес ККЖ қолдауға және дамытуға пайданы қайта инвестициялай отырып, ұйымдар мен жеке тұлғалар үшін ақылы негізде желілік қызметтер көрсетуге тыйым салмайды.
1.7. РИИ ККЖ ортақ пайдаланылатын желілер қызметтерімен мынадай мақсаттар үшін пайдаланылады:

1.7.1.ЖОО ККЖ аумақтық бөлінген сегменттерін біріктіру;
1.7.2.ЖОО-ның ЖЖ-ның ЖОО-ның базалық желісіне қол жеткізуін қамтамасыз ету.
1.8.Интернетке қолжетімділікті қамтамасыз ету үшін ЖОО-ның ККЖ коммерциялық, сондай-ақ ведомстволық деректерді беру желілерінің қызметтерін пайдалана алады.

2.Негізгі міндеттері

2.1.Ақпараттандыру және ақпараттық-есептеу ресурстарын ЖОО-ның бірыңғай ақпараттық ғылыми-білім беру ортасына кіріктіру есебінен ЖОО-ның қызметінің негізгі бағыттарында (білім беру, ғылыми, инновациялық, әкімшілік) басқару жүйесін сүйемелдеу;
2.2.ЖОО қызметінің негізгі бағыттарына жаңа ақпараттық технологияларды (бұдан әрі - ЖАТ) және педагогикалық инновацияларды енгізуге жағдай жасау;
2.3. IP желілері үшін стандартты қызметтер жиынтығын ұсына отырып, компьютерлік желілердің абоненттерімен ақпарат алмасуды қолдау.

3.ҚКЖ РИА-ның жұмыс істеуінің ұйымдық-құқықтық негіздері

3.1. РИИ ККЖ-ның меншік иесі Рудный индустриялық институты болып табылады.
3.2.РИИ ККЖ-ның жұмыс істеуі жоғары оқу орнының жарғысына және Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.
3.3. ЖОО-ның ККЖ-ін техникалық және ұйымдастырушылық басқаруды және пайдалануды инновациялық технологиялар орталығы мен цифрлық кітапхана(ИТОжЦК) жүзеге асырады.
3.4.ККЖ-ны басқару және әкімшілендіру тәртібін ИТОжЦК басшысы айқындайды.
3.5.ККЖ-ға кіретін жүйелік желілерді (ЖЖ) ұйымдастыру құқығы. Мұндай дәрілерді пайдалану бөлімшелердің күшімен жүзеге асырылады.
3.6.ЖОО-ның ККЖ құрамына кіретін ЖЖ-ны жедел басқару үшін тиісті бөлімшелердің басшылары даярланған қызметкерлер қатарынан ЖЖ әкімшілерін тағайындайды. Қызметкерлердің дайындық дәрежесін ИТОжЦК басшысы растайды. Тағайындау бірінші басшының (ректордың) өкімімен кандидатураны ИТОжЦК басшысымен келіскеннен кейін жүргізіледі. Өкімнің көшірмесі (шығарылған сәтінен бастап үш күндік мерзімде) ЖЖ әкімшісінің мекенжайы (e-mail) мен жұмыс телефоны көрсетіле отырып, ИТОжЦК-ға ұсынылады.
3.7. ККЖ пайдаланушылары РИИ ҚКЖ-дағы жұмыс қағидаларын (2-қосымша) басшылыққа алуы тиіс.
3.8.ЖОО-ның ККЖ дамыту және пайдалану ЖОО-ның және оның бөлімшелерінің орталықтандырылған қаражаты, ғылыми-техникалық бағдарламалар, гранттар және т.б.есебінен жүзеге асырылады,

3.9. ККЖ-ның жұмыс істеуі мен дамуына қатысты барлық ұйымдастырушылық-нормативтік құжаттар, жоғары оқу орнының ректоры бекітеді.
3.10.Интернетте жұмыс істеу үшін барлық құрылымдық бөлімшелерге, кафедраларға трафик бөлінеді. Трафикті бөлу тәртібі мен көлемін РИИ ректоры бекітетін ИТОжЦК басшысы реттейді.
3.11.Интернетке ең көп кіретін ресурстарды талдау үшін ресурстардың кірілген мекен-жайларының тізімдерін жариялау және соның негізінде трафикті түзету (ұлғайту немесе азайту) мүмкіндігі беріледі.

4. ККЖ функционалдық құрылымы

4.1. РИИ ККЖ негізгі компоненттері болып табылатындар:
4.1.1.Базалық желі;
4.1.2.Жергілікті желілер;
4.1.3.Ақпараттық ресурстар.
4.2.Бөлімшелердің жергілікті желілері неғұрлым үлкен бірліктерге –әртүрлі деңгейдегі ұжымдық пайдалану желілеріне (корпустық желілер, факультеттік желілер және т.б.) біріктірілуі мүмкін.
4.3.Базалық желі – ЖОО-ныңтірек желісі, магистральдық арналар,желілік және арна құрайтын жабдықтар кіреді.
4.4.ЖОО ККЖ IP-желілер үшін стандартты ақпараттық сервиске қолдау көрсетіледі:
4.4.1.HTTP, FTP хаттамалары базасында «on-line» режимінде Интернет желісінің адрестік кеңістігіндегі ақпараттық ресурстарға қашықтықтан қол жеткізу;
4.4.2. IMAP, SMTP хаттамалары базасында Интернет желісінің адрестік кеңістігінде хабарламаларды адрестеумен электрондық пошта желісі (e-mail) бойынша хабарламаларды мақсатты алмасу;
4.4.3.XMPP протоколы негізінде жедел хабар алмасу және қатысу туралы ақпарат.
4.5.Ақпараттық ресурстар бөлінген РИИ ККЖ web-технология негізінде «клиент-сервер» режимінде қол жетімді. Негізгі ақпараттық ресурстар ИТОжЦК серверлеріне шоғырланған.
4.6.Ұжымдық пайдалану желісі – бұл Internet желілік стандартқа негізделген деректерді беру ортасы.
4.7. РИИ ККЖ деңгейлерінің тізбесі мен мақсаты
4.7.1.Ішкі деңгей (ЖОО деңгейі) – бөлімшелер арасында ақпарат алмасуға арналған;
4.7.2.Сыртқы деңгей - интернет желісінің адрестік кеңістігінде ақпарат алмасуға арналған.

5.ИТОжЦК-ның ККС ұйымдастыру және қолдау жөніндегі міндеттері

5.1. ККЖ базалық желісін жобалау мен монтаждауды ИТОжЦК, сондай-ақ ЖОО тартатын бөгде ұйымдар немесе шаруашылық шарттар негізінде ИТОжЦК (Мемлекеттік сатып алу порталының көмегімен) жүргізеді.
5.2.РИИ бөлімшелерінің жергілікті желілері мен жұмыс станцияларын құру және іске қосу, сондай-ақ оларды ККЖ-не қосу РИИ қаражаты есебінен жүргізіледі. ӘБҚ және жалпы институттық құрылымдарды пайдаланушыларды қосу орталықтандырылмаған қаражат есебінен жүзеге асырылады.
5.3. ИТОжЦК-нің міндеттері:
5.3.1.ККЖ базалық желісінің аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету құралдарын іске қосу, оларды пайдалану, істен шыққан кезде қалпына келтіру;
5.3.2.мекен-жай кеңістігін әкімшілендіру және ЖОО ККЖ жұмысы және арналарды жүктеу (трафик) туралы статистиканы жинау;
5.3.3.желіаралық маршруттау.
5.3.4.пайдаланушының ЖЖ және Интернетті қоса алғанда, басқа да желілер арасында деректерді беру;
5.3.5.электрондық пошта қызметтері, басқа желілік қызметтер (желіаралық маршруттау, DNS домендік атау қызметтері);
5.3.6.ККЖ ақпараттық ресурстарына және сыртқы желілерге қолжетімділікті бөлу.
6. ЖОО-ның ККЖ-не **қызмет көрсетумен** ИТОжЦК мамандары айналысады.

7.Бөлінетін ресурстар және желі қызметтері

7.1. ИТОжЦК университеттің үшінші деңгейлі домендерге, пошта доменіне және оның қосалқы домендеріне қатысты саясатын анықтайды және қолдайды.
7.2. ИТОжЦК пайдаланушыларға пайдаланушының мәлімделген қажеттіліктеріне сүйене отырып, университеттің серверлерінде дискілік кеңістікті ұсынады және пайдаланушы деректерінің тұтастығын және олардың бөлінген кеңістіктегі қауіпсіздігін қолдайды.

8.Желіге қосылу тәртібі

8.1.Жұмыс станцияларын немесе жергілікті желілерді ЖОО-ның ККЖ-не қосу бөлімшелер басшылығы, декандар, кафедра меңгерушілері желі әкімшісі қол қойған және ИТОжЦК басшысы бекіткен ИТОжЦК-дағы өтінім негізінде жүргізіледі.
8.2.Өтінім нысаны 2-қосымшада ұсынылған нысанға сәйкес келуі тиіс.
8.3.Жұмыстар орындалғаннан кейін журналға жазба енгізіледі, қосылған пайдаланушының қолы қойылады, объект желіге қосылады және пайдалану үшін бөлімшеге беріледі.

9.**Ақпараттық сервистерге қолжетімділікті ұсыну тәртібі**

9.1. РИИ ККЖ−нің пайдаланушыларына қолжетімді мынадай базалық ақпараттық Сервистерді ұсынады:
- РИИ сайты кез келген бөлімшенің немесе өз сайтының жобасын жасау және қолдау мүмкіндігін қамтитын бөлімшелер мен жобалардың сайттары;
- интернетке қолжетімділік;
- электрондық поштаны, жедел хабарламалар серверін қоса алғанда, коммуникацияның (хабарламаларды жеткізудің) корпоративтік құралдары;ъ
- файлдық серверлер;
- Windows ОЖ лицензиялық қосымшалар сервері;−вирусқа қарсы қорғау;
- РИИ білім порталы;
- резервтік көшіру жүйесі.
9.2. ККЖ барлық ақпараттық сервистері тәулік бойы және күн сайын жұмыс істейді. Техникаға жоспарлы қызмет көрсетуге және жөндеуге сервисті тоқтату қажет болған жағдайда, сондай-ақ сервисті авариялық ажырату жағдайында ИТОжЦК оперативті түрде бұл туралы бөлімшелерге РИИ чаты арқылы басқа да ықтимал тәсілдермен хабарлайды.
9.3.РИИ сайты-кез-келген интернет қолданушысы қол жетімді қоғамдық ресурс. Сайттың қызметтік бетінде бөлімшелер мен кафедралар қонақтардың қолы жетпейтін ақпаратты орналастыра алады, бұл жағдайда пайдаланушылар сайтқа «Қызмет» қосымша бетіне кіріп, оған қол жеткізе алады.
9.4.РИИ порталы оқытушыларға баллдар, емтихандарға рұқсат беру туралы сенімді ақпарат беруге мүмкіндік береді. Логиндері мен парольдері бар студенттер РИИ порталында қойылған ұпайларын көре алады және оқу жылы бойы алған ұпайларының есебін жүргізе алады. РИИ сайтының модерациясы, соның ішінде сыртқы Интернетке ақпаратты көрсетуге рұқсат.
9.5.Корпоративтік байланыс құралдары пайдаланушыларға хабарламалармен алмасуға мүмкіндік береді. ИТОжЦК екі базалық сервисті – корпоративтік электрондық поштаны, жедел хабарламаларды қолдайды.
9.5.1.Корпоративтік электрондық пошта барлық бөлімшелер үшін іске қосылады. Пошта арнайы Thunderbird қосымшасы арқылы жұмыс істейді.
9.5.2.Xmppjabber протоколына негізделген жедел хабар алмасу қызметі осы немесе басқа қызметкердің қазіргі уақытта компьютерде екенін көруге және қажет болған жағдайда сыртқы интернет-трафикті пайдаланбай жедел хабар алмасуға мүмкіндік береді. Сервисті пайдалану үшін РИИ сайтында «қызметтік» қосымша бетінде жарияланған нұсқаулыққа сәйкес клиенттің компьютеріне орнату қажет.
9.6.Интернетке қол жетімділік кез-келген қызметкерге және РИИ студентіне берілуі мүмкін, бос ір мекенжайларының болуына байланысты. Интернет-трафикті бөлу тәртібі ректордың бұйрығымен бекітілген. Бөлімдер мен студенттерге арналған интернет-графиканы ИТОжЦК жетекшісі тіркейді. Бөлімше ішіндегі қызметкерлер интерент-трафикті бөлумен осы бөлімшенің интернет-трафигіне жауапты адам айналысады. Жобалау, ғылыми-зерттеу,

инновациялық білім беру қызметін жүзеге асыру үшін ОжҒЖ жөніндегі проректордың немесе РИИ ректорының шешімімен қосымша трафик бөлінуі мүмкін.
9.7.Windows ОЖ қосымшалар сервері:
- лицензияланған корпоративтік бағдарламалық жасақтаманы қалай орнатуға және пайдалануға болатындығы туралы ақпарат береді;
- сұраныс бойынша сертификаттар беру арқылы лицензиялық шарттардың орындалуын қамтамасыз етеді;
- бағдарламалық өнімдердің Автоматты жаңартылуын қамтамасыз етеді;
- егер автоматты жаңарту мүмкін болмаса, пайдаланушыларға жаңартуды қолмен қалай жүргізу керектігі туралы нұсқаулар береді.
9.8.Вирусқа қарсы қорғау сервері корпоративтік желі пайдаланушыларын вирусқа қарсы базалардың уақтылы заңды жаңартуларымен қамтамасыз етеді.
9.9.РИИ-ның білім беру порталы мынадай сервистерді ұсынады - сабаққа қатысуды, бағаларды, тесттерге рұқсаттарды, курстар бойынша оқу материалдарын, тестілеу мен порталда консультацияларды қою және қарау үшін оқу процесінде пән басшылары, оқытушылар, академиялық консультанттар мен студенттер үшін жұмыс орындары;
- ОҒЖжХҚҚ, РИИ бөлімшелерінің қызметкерлері үшін оқу процесінің кестесі, қоңыраулар кестесі, аудиториялық сабақтар кестесі, РИИ корпустары мен аудиторияларының дерекқоры туралы ақпараттың өзекті, байланыс ақпаратының құрылымы, оның ішінде телефон анықтамалығы;
- Кеңейтілген іздеу мүмкіндігімен РИИ ғылыми кітапханасының электрондық каталогы;
- бөлімшелермен әдебиеттерді сатып алуға өтінімдер үшін жұмыс орындары;
- курстың технологиялық картасын жобалау мен сипаттауды, жұмыс бағдарламасын дайындауды, оқу материалдары мен тест базаларын әзірлеуді және жариялауды, пәндер мен мамандықтардың ОҒЖжХҚҚ элементтерімен қамтамасыз етілуі жөніндегі есептерді қарауды қоса алғанда, әдістемелік жұмыс жүргізуге арналған жұмыс орындары.

Әрбір студент пен қызметкер білім беру порталына логин мен парольді алады. Оларды алу және қалпына келтіру тәртібі ректордың бұйрығымен бекітілген. Білім беру порталын қолдауды бағдарламалау, кесте және тестілеу қызметі жүзеге асырады.

10. ИТОжЦК жауапкершілігі

10.1.Осы ереже шеңберінде ЖОО ККЖ-нің бекітілген пайдалану құжаттамасына сәйкес жұмыс істеуі үшін, атап айтқанда:
10.1.1.базалық желі жабдықтарының жұмыс қабілеттілігі;
10.1.2.желіде маршруттауды қамтамасыз ету;
10.1.3.базалық желінің ақпараттық сервистерінің жұмыс істеуі.
10.2. ИТОжЦК-на жауап береді (жауапкершілік бөлімшелерге, кафедраларға, деканаттарға жүктеледі):

10.2.1.желі арқылы өтетін деректердің мазмұны;
10.2.2.бөлімшелердің ЖЖ компьютерлеріндегі ақпарат, ЖОО ККЖ кіретін;
10.2.3.бөлімшелердің ЖЖ-де компьютерлерге қол жеткізу құқығын белгілеу және осы компьютерлерде жүргізілетін қызмет үшін;
10.2.4.бөлімшелер дербес пайдаланатын бөлімшелердің ЖЖ ішіндегі байланыс желілерінің және басқа да коммуникация құралдарының жұмыс қабілеттілігі мен физикалық жай-күйі.
10.3. ИТОжЦК ереженің кез-келген бұзылуына ұйымдастырушылық және техникалық шараларды қабылдайды, сондай-ақ жолын кеседі:
10.3.1.ККЖ компьютерлеріне сыртқы желілерден және ККЖ компьютерлерінен рұқсатсыз кіру әрекеттері;
10.3.2.қолданыстағы заңнамамен, жоғары тұрған желі регламентімен, ЖОО-ның ККЖ-не жұмысқа қолданылатын өзге де нормалармен, ережелермен және талаптармен тыйым салынған ақпаратты алу және тарату.
10.4.Жергілікті желі әкімшісі жауапты:
10.4.1.өз міндеттерін адал орындау;
10.4.2.ККЖ әкімшілігіне бағыттаудағы және ведомстволық бағынысты желілер құрамындағы өзгерістер туралы уақтылы хабарламау;
10.4.3.ЖОО-ның ККЖ әкімшілігіне желіде теріс пайдалану жағдайлары туралы уақтылы хабарламау.

11.Желідегі қауіпсіздік

11.1. ЖОО-да КЖЖ саласындағы ақпаратты қорғау саясаты Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы «Ақпараттандыру туралы» №418-V Заңына (26.12.2018 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен) сәйкес ИТОжЦК-да құрылады, ол ақпараттандыру объектілерін құру, дамыту және пайдалану сондай-ақ ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласын дамытуды мемлекеттік қолдау кезінде мемлекеттік органдар, жеке және заңды тұлғалар арасында Қазақстан Республикасының аумағында туындайтын ақпараттандыру саласындағы қоғамдық қатынастарды реттейді.
11.2.Ұйымдастыру іс-шаралары мыналарды қамтиды:
11.2.1. «РИИ ККЖ-дағы жұмыс қағидаларының» сақталуына тұрақты бақылауды ұйымдастыру;
11.2.2.ЖОО ҚККЖ-да вирусқа қарсы саясатты жүргізу;
11.2.3.серверлер мен ККЖ коммутациялық жабдығы орнатылған үй-жайларда,қызметкерлер мен келушілердің кіруін шектеу;
11.2.4.желінің құрылымын бақылау және университеттің ККЖ-ға компьютерлік техниканы рұқсатсыз қосудың жолын кесу;
11.2.5.желіде лицензияланбаған бағдарламалық жасақтаманы пайдалануға тыйым салу.
11. 3.Техникалық іс-шаралар мыналарды қамтиды:
11.3.1.желілік парольдерді тұрақты ауыстыру;
11.3.2.вирусқа қарсы бақылау;

11.3.3.ақпараттың тұрақты резервтік көшірмесі;
11.3.4.құпия ақпарат берілетін желі сегменттерін физикалық бөлу;
11.3.5. желінің, ондағы компьютерлердің қалыпты жұмыс қабілеттілігін қиындататын немесе бұзатын және желінің қауіпсіздігін бұзатын бағдарламалық жасақтаманың іске қосылуын бақылау және пайдалануын болдырмау;
11.3.6.бөлінетін құрылғыларға қол жеткізуді қатаң шектейтін компьютерлерді және/немесе пайдаланушылар тобын логикалық бөлу;
11.3.7.бекітілген жобаларда айқындалған желінің жекелеген сегменттерінің қажеттіліктеріне сәйкес маршрутизаторларда желілік хаттамаларды өткізуді шектеу.

12.Желідегі теріс қылықтар

12.1.Желідегі теріс қылықтарға, ең алдымен, қолданыстағы заңнаманы (азаматтық және қылмыстық) бұзатын қызмет, сондай-ақ желіге рұқсатсыз кіру жатады.
12.2.Желіге рұқсатсыз кіру компьютерлік жабдық немесе автоматтандырылған жүйелер ұсынатын штаттық құралдарды пайдалана отырып, қол жеткізуді шектеудің белгіленген ережелерін бұзатын ақпаратқа қол жеткізу ретінде айқындалады.
12.3.Университеттің ККЖ-дегі теріс қылықтарға, сонымен қатар:
12.3.1.жалған мекенжайлар немесе трансляцияланатын прокси-сервер арқылы ИТОжЦК басшысының қолтаңбасыз рұқсаты бар коммутацияланатын, бөлінген және физикалық желілер бойынша желіге қол жеткізу нүктелерін ұйымдастыру;
12.3.2.берілген кіру нүктесінен басқа жергілікті желіге рұқсатсыз қосылу;
12.3.3.адамдардың деректері мен бағдарламаларына қол жеткізу, оған құқығы жоқ;
12.3.4.деректер мен бағдарламаларды олардың меншік иесінің рұқсатынсыз жою (немесе бұрмалау);
12.3.5.жоспарланбаған және негізсіз өндірістік қажеттілік желіні жүктеу.
12.4.Теріс пайдаланудың жолын кесу.
12.4.1. ЖЖ әкімшісі өз пайдаланушыларына осы ККЖ пайдалану ережесінің мазмұны туралы хабарлауға міндетті.
12.4.2. ЖЖ әкімшісі теріс пайдаланушылықты анықтаған кезде ИТОжЦК-ға дереу хабарлауы тиіс, теріс пайдаланудың жолын кесу жөнінде шаралар қабылдау қажет. Қабылданған шаралар туралы барлық мүдделі қызметтерге хабарлау керек.
12.5.Желіні теріс пайдаланған жағдайда бұзушылар желіні пайдаланудан ішінара немесе толық шеттетіледі және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, институт жарғысына және өзге де нормативтік актілерге сәйкес жауапты болады.

Қосымша 1

ЖЖ әкімшілерінің міндеттері

ЖОО-ның ККС-на кіретін ЖЖ әкімшісіне осы ереже шеңберінде мынадай міндеттер жүктеледі.

1.Сервердің(лердің) және жүйелік желінің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету бойынша:

1.1.серверлерде операциялық жүйені конфигурациялау, сервердің бағдарламалық жасақтамасын жұмыс тәртібінде ұстау;

1.2.желілік жабдықтың істен шығуы мен істен шығуынан кейін жүйенің жұмыс қабілеттілігін қалпына келтіру;

1.3.желілік бағдарламалық жасақтама қателерін анықтау;

1.4.ақпараттық ресурстарды орналастыруды жоспарлау, желілік ақпараттық ресурстардың пайдаланылуын бақылау;

1.5.телекоммуникациялық арналар арқылы жергілікті желінің сыртқы ұйымдармен үздіксіз ақпарат алмасуын қамтамасыз ету.

2.Желідегі технологиялық процесті техникалық және бағдарламалық қамтамасыз ету бойынша:

2.1.серверлер мен жұмыс станцияларында бағдарламалық қамтамасыз етудің орнатылуын бақылау;

2.2.жергілікті желіге қосылған серверлер мен дербес компьютерлерден лицензиясыз бағдарламалық жасақтаманы жою;

2.3.жергілікті желінің серверлері мен жұмыс станцияларында БЖ интеграциялануын қамтамасыз ету;

2.4.ақпараттық жүйені баптауды және қолдауды қамтамасыз ету;

2.5.желінің инфрақұрылымын дамыту бойынша ұсыныстар (жобалар) дайындау;

2.6.желілік жабдықты жаңғырту және сатып алу бойынша сұранысты зерделеу және ұсыныстар дайындау;

2.7.жергілікті желіні жабдықтау жоспарланған жұмыс үй-жайларын жайластыруға қатысу;

3.Желідегі технологиялық процесті ұйымдастырушылық сүйемелдеу бойынша:

3.1.пайдаланушылардың жергілікті және жаһандық желілерге қолжетімділігін ұйымдастыру;

3.2.пайдаланушыларды тіркеу, қажет болған жағдайда сәйкестендіргіштер мен парольдерді тағайындау;

3.3.пайдаланушылардың тізімін және желіге қол жеткізу құқықтарын жергілікті желі жататын бөлімше басшысымен келісу;

3.4.пайдаланушылардың қол жеткізу құқықтарын шектеу;

3.5.ЖЖ пайдаланушыларын желідегі жұмыс тәртібі және бұзушылықтар үшін жауапкершілік туралы, желі туралы ережедегі өзгерістер туралы хабардар ету.

4.Жүйенің жай-күйін жүйелік бақылау мен талдауды жүргізу бойынша:

4.1.жергілікті желінің тұрақты мониторингін жүзеге асыру;

4.2.деректерді үнемі көшіру және резервтеу;
4.3.вирусқа қарсы іс-шараларды тұрақты жүргізу;
4.4.жергілікті желідегі барлық штаттан тыс жағдайлар туралы бөлімше басшысына хабарлау;
4.5. РИИ нормаларын, қолданыстағы заңнаманы бұзуға әкелетін компьютерлерге және ақпараттық процестерге санкцияланбаған қол жеткізудің жолын кесу бойынша шаралар қабылдау, осы ережені бұзу жағдайлары мен қабылданған шаралар туралы хабарлау.

Қосымша 2

ТМУ ККЖ-да жұмыс істеу ережелері

1.Жалпы ережелер

1.1.Желі тәулік бойы қызмет алу мүмкіндігін қамтамасыз етеді. ИТОжЦК мамандарының кеңестері тек жұмыс уақытында беріледі.

1.2. ИТОжЦК басқа ұйымдар ұсынатын байланыс желілерінің жұмыс сапасына жауап береді.

1.3.ККЖ-ға қызмет көрсетумен байланысты ИТОжЦК ресми хабарламалары электрондық пошта жіберілімі арқылы таратылады. Пошта жәшігін үнемі тексеріп отыру және электрондық пошта хабарламаларын алу желі пайдаланушыларының міндеті болып табылады.

1.4. ИТОжЦК келесі жағдайларда қызмет көрсетуді уақытша тоқтатуға құқылы:

1.4.1.Келісімде көзделген міндеттемелерді бұзу;

1.4.2.желі қызметтерін пайдалану арқылы қасақана немесе байқаусызда зиян келтіру;

1.4.3.желі арқылы ақпараттық жүйелерге рұқсатсыз қол жеткізу;

1.4.4.ар-намысы мен қадір-қасиетін қорлайтын ақпарат желісі арқылы тарату;

1.4.5.желілік этиканы бұзу;

1.4.6.желіде орналастырылған ақпаратқа авторлық құқықты бұзу,

1.4.7.лицензияланбаған БЖ пайдалану

1.5.Қызметтер бойынша наразылықтар пайдаланушылардың парольдерін жария ету жағдайларын қоспағанда, даулы жағдай туындаған күннен бастап 30 күн ішінде қабылданады. Пайдаланушылардың парольдерін жария етуге байланысты шағымдар бір тәулік ішінде қарауға қабылданады.

2.Желілік хаттамалар

2.1.Негізгі желі TCP/IP3 туыстасының хаттамаларын қолданады.

3.Желі қызметтері

3.1.Желімен қосылу бойынша қызметтер ЖОО ККЖ шегінде де, сондай-ақ халықаралық INTERNET компьютерлік желісіне де TCP/IP хаттамасын пайдалана отырып деректерді беруді қамтамасыз етеді.

3.2.ККЖ желісіндегі РИИ бөлімшелеріне мекенжай кеңістігін бөлу қызметтері.

3.3.Бөлімшелер ККЖ аймағында DNS атауларының домендік жүйесінде тіркеуді қамтамасыз етеді.

3.4.Ақпараттық сервистердің қызметтері осы ереженің 8-бөліміне сәйкес ұсынылады.

4.FTP сервері

4.1.ЖОО-ның FTP-сервері (бұдан әрі - сервер) әртүрлі бағдарламалық қамтылымның файлдық мұрағаттарын орналастыру үшін, сондай-ақ желі пайдаланушылары арасында файл алмасу үшін құрылған.

4.2.Университеттің ККЖ барлық пайдаланушылары сервер ресурстарын пайдалануға құқылы.

4.3.Әкімші сервермен жұмыс істеу ережелерін бұзатын ККЖ пайдаланушылары үшін сервер ресурстарына қолжетімділікті жабуға құқылы.
4.4.Сервер тәулік бойы және күн сайын жұмыс істейді.
4.5.Сервер әкімшісінің ККЖ пайдаланушыларын алдын ала хабардар етпей, шұғыл жұмыстар жүргізу (бағдарламалық қамтылымды, жабдықты ауыстыру және т.б.) үшін сервер жұмысын уақытша үзуге құқығы бар, профилактика жүргізу кезінде әкімші бұл туралы барлық пайдаланушыларды алдын ала хабардар етеді.
4.6.Сервер әкімшісі сервердің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз етуге міндетті.
4.7.Пайдаланушылар университеттің FTP серверімен жұмыс істеу ережелерін сақтауға міндетті.
4.8.Сервер әкімшісі серверде оларды жасағаннан кейін он күн өткен соң, сондай-ақ қажет болған жағдайда басқа жағдайларда, иесінің алдын ала келісімінсіз осы аумақтан пайдаланушы файлдарын жоюға құқылы. Сервер әкімшісімен келіскен кезде деректер серверде болуы мүмкін және көп уақыт алады.
4.9.Пайдаланушыларға серверде орналастыруға тыйым салынады:
4.9.1.эротикалық және порнографиялық сипаттағы ақпарат,
4.9.2.үшінші тұлғалардың авторлық құқықтарына толық немесе ішінара нұқсан келтіретін материалдар,
4.9.3.жоғары технологиялар саласындағы заңсыз қызметті, мысалы, хакерлік, фрикерлік және осыған ұқсас әрекеттерді ілгерілетуді, көтермелеуді мақсат ететін ақпарат, сондай-ақ заңсыз жолмен алынған жабық (құпия) ақпарат,
4.9.4.адамдар тобын немесе жекелеген азаматтарды қорлайтын, қауіпсіздігіне қатер төндіретін немесе өзге де тәсілмен беделін түсіретін материалдар,
4.9.5.вирустар, «трояндық жылқылар» бар бағдарламалық қамтылым немесе басқа да материалдар және сервердің жабдығы мен бағдарламалық қамтылымына және оған келушілердің жабдықтарына зиянды әсер етуге қабілетті өзге де қосындылар,
4.9.6.Қазақстанның қолданыстағы заңнамасын тікелей немесе жанама түрде бұзатын кез келген ақпарат.
4.10.Пайдаланушылардың барлық әрекеттері тіркеу журналына жазылады және сервердің жұмысын бақылауға қызмет етеді. Журнал жазбалары серверді пайдалануды бұзушыларды анықтау үшін негіз болып табылады.
4.11.Сервер әкімшісі серверге кірген кезде көрсетілетін шақыруда олар туралы ақпаратты орналастыра отырып, осы регламент пен қағидаларға қайшы келмейтін сервер ресурстарын пайдалану қағидаларына біржақты тәртіппен өзгерістер енгізуге құқылы.

5.Реттелетін трафик

5.1.Сыртқы трафик сыртқы желілер мен РИИ ККЖ арасындағы трафикті білдіреді.
5.2.Тек кіріс сыртқы трафик, яғни сыртқы желілерден ККЖ-ға бағытталған трафик шектеледі. ККЖ-да сыртқы серверлерге тек делдал сервер (proxy-

сервер) арқылы ғана жүгінуге болады. ККЖ пайдаланушылары алған барлық трафик ККЖ серверлеріне жүгінген кезде ішкі болып саналады және лимиттелмейді.
5.3.Пайдаланушының сыртқы трафигінің лимиті оның реттелетін трафигі деп аталады және пайдаланушыға ректордың бұйрығымен қарастырылған көлемде және шарттарда ұсынылады, бұл бөлінген лимит аяқталған кезде пайдаланушылардың шоттарын бұғаттауға негіз болады.
5.4.ККЖ-ға қосылған РИИ бөлімшесі соңғы пайдаланушы болып табылады және егер бұл желі әкімшілігімен басқа келісімдермен ресімделмеген болса, үшінші тұлғаларға желі қызметтерін ұсынуға құқығы жоқ.